

	СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ФІНАНСИ СТРАХОВИХ ОРГАНІЗАЦІЙ»
	<p>Рівень вищої освіти: Перший (бакалаврський) Спеціальність: <u>072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок</u> Рік навчання: <u>3-й, семестр 5-й</u> Кількість кредитів ECTS: <u>5 кредитів</u> Назва кафедри: <u>Фінансів, банківської справи та страхування</u> Мова викладання: <u>українська</u></p>
Лектор курсу	к.е.н., доц. Марценюк Олена Василівна
Контактна інформація лектора (e-mail)	<u>ovm-r@vsau.vin.ua</u> <u>m.ov@i.ua</u>

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Фінанси страхових організацій» є вибірковою компонентою ОПП.

Загальний обсяг дисципліни 150 год.: лекції - 26 год.; практичні заняття - 24 год., самостійна робота - 100 год.

Формат проведення: лекції, практичні заняття, консультації. Підсумковий контроль – залік.

ПРЕРЕКВІЗИТИ І ПОСТРЕКВІЗИТИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

При вивченні даної дисципліни можуть використовуватись знання, отримані з таких дисциплін: «Страхування», «Гроші і кредит», «Фінанси».

Основні положення навчальної дисципліни можуть застосовуватися при вивченні таких дисциплін: «Банківська система», «Ринок цінних паперів».

ХАРАКТЕРИСТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Призначення навчальної дисципліни

Освітня компонента «Фінанси страхових організацій» забезпечує науково-теоретичну і методологічну основу для формування системи знань з конкретно-прикладних дисциплін, тому важливим є набуття практичних навичок та вмінь з даної дисципліни. Завдяки дисципліні «Фінанси страхових організацій» забезпечується теоретико-методологічний зв'язок між загальнотеоретичною та прикладною підготовкою фахівців фінансово-економічного профілю.

Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Фінанси страхових організацій» є : формування системи теоретичних і практичних знань і компетентностей щодо оцінки стану й механізмів організації фінансів страхових організацій у

сучасних умовах. Формування теоретичної та методологічно бази, необхідної для досконалого володіння практикою функціонування фінанси страхових організацій.

Завдання вивчення дисципліни

Теоретична та практична підготовка, самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення, використовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування економічних рішень у сфері організації та управління фінансами страхових організацій.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен сформувати такі програмні компетентності:

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в ході професійної діяльності у галузі фінансів, банківської справи та страхування або у процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.

Загальні компетентності:

ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

СК05. Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку.

СК08. Здатність виконувати контрольні функції у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку

Програмні результати навчання:

ПРН04. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування.

ПРН07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПРН16. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

План вивчення навчальної дисципліни

№ з/п	Назви теми	Форми організації навчання та кількість годин		Самостійна робота, кількість годин
		лекційні заняття	практичні заняття	
1	Тема 1. Основи організації страхової компанії	4	2	8
2	Тема 2. Ліцензування страхової діяльності.	4	2	8
3	Тема 3. Структура і органи управління страховою організацією	2	2	8
4	Тема 4. Комунікації та інформаційне забезпечення страхової організації	2	2	8
5	Тема 5. Економічна суть фінансового планування страхової організації	2	2	8
6	Тема 6. Доходи та витрати страховика.	2	2	10
7	Тема 7. Фінансові результати діяльності страхових компаній та їх оподаткування;	2	4	10
8	Тема 8. Фінансова надійність та платоспроможність страхових організацій	2	2	8
9	Тема 9. Інвестиційна політика страховика	2	2	8
10	Тема 10. Маркетингова діяльність страхової організації	2	2	8
11	Тема 11. Урегулювання страхової претензії.	2	2	8
12	Тема 12. Фінансовий моніторинг у страхових організаціях	2	2	8
Разом		26	24	100

Самостійна робота здобувача вищої освіти

Самостійна робота здобувача основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у вільний від обов'язкових занять час.

Самостійна робота здобувача є одним із способів активного, цілеспрямованого набуття нових для нього знань та умінь. Вона є основою його підготовки як фахівця, забезпечує набуття ним прийомів пізнавальної діяльності, інтерес до творчої роботи, здатність вирішувати наукові та практичні завдання

Виконання здобувачем самостійної роботи передбачає, за необхідності, отримання консультацій або допомоги відповідного фахівця. Навчальний матеріал навчальної дисципліни, передбачений робочою програмою навчальної дисципліни для засвоєння здобувачем у процесі самостійної роботи, виноситься на поточний і підсумковий контроль поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовувався під час аудиторних занять. Організація самостійної роботи здобувачів передбачає: планування обсягу, змісту, завдань, форм і методів контролю самостійної роботи, розробку навчально-методичного забезпечення; виконання здобувачем запланованої самостійної роботи; контроль та оцінювання результатів, їх систематизацію, оцінювання ефективності виконання здобувачем самостійної роботи.

Виконання індивідуального завдання є одним із важливих засобів

підвищення якості підготовки майбутніх спеціалістів, які здатні застосовувати на практиці теоретичні знання, вміння та навички з даної навчальної дисципліни. Підготовка завдання передбачає систематизацію, закріплення, розширення теоретичних і практичних знань із дисципліни та застосування їх у процесі розв'язання конкретних економічних ситуацій, розвиток навичок самостійної роботи й оволодіння методикою дослідження та експерименту, пов'язаних із темою завдання. Індивідуальне завдання передбачає наявність таких елементів наукового дослідження: практичної значущості, комплексного системного підходу до вирішення завдань дослідження, теоретичного використання передової сучасної методології та наукових розробок, наявність елементів творчості, вміння застосовувати сучасні технології.

Індивідуальні завдання здобувач виконує самостійно під керівництвом викладача згідно з індивідуальним навчальним планом. У випадку реалізації індивідуальної освітньої траєкторії здобувача заняття можуть проводитись за індивідуальним графіком.

Під час роботи над індивідуальними завданнями, розв'язуванням задач не допустимо порушення академічної доброчесності. Презентації та виступи мають бути авторськими та оригінальними.

Основні види самостійної роботи здобувачів вищої освіти

№ п/п	Вид самостійної роботи	Години	Термін виконання	Форма та метод контролю
1	Підготовка до лекційних та практичних занять	30	щотижнево	Усне та письмове опитування
2	Підготовка самостійних питань з тематики дисципліни	30	щотижнево	Усне та письмове опитування
3	Індивідуальні завдання (презентації за заданою проблемною тематикою, доповідь, реферат, наукове дослідження)	20	1 раз на семестр	Спостереження за виконанням, обговорення, виступ з презентацією, усний захист
4	Підготовка до контрольних робіт та тестування	20	2 рази на семестр	Тестування у системі МУДЛ
Разом		100		

Список основної та додаткової літератури

Основна

1. Про внесення змін до закону України «Про страхування»: Закон України від 04.10.2001 року № 2745-III (із змінами та доповненнями).

2. Про інвестиційну діяльність: Закон України від 18.09.1991 № 1561-XII (із змінами та доповненнями).

3. Про затвердження ліцензійних умов здійснення страхової діяльності : Розпорядження Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України від 28.08.03 р., № 40.

4. Про затвердження Положення про порядок формування, розміщення та обліку страхових резервів з видів страхування, інших ніж страхування життя: Наказ КМУ від 17.12.2004 року, № 3104.

5. Про загальну безпечність нехарчової продукції : Закон України від 02.12.2010 р. №2736 – VI (із змінами та доповненнями).
6. Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг: Указ Президента України від 23.11.2011 року № 1070 р.
7. Про відповідальність за шкоду, завдану внаслідок дефект в продукції: Закон України від 19.05.11 р. №3390 – VI (із змінами та доповненнями).
8. Про захист прав споживачів: Закон України від 15.12.93 № 3682-XII (із змінами та доповненнями).
9. Про страхування: Закон України від 07.03.1996 р. № 85/96-ВР (із змінами та доповненнями).
10. Про страхування : Розпорядження Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України від 4.12.2005р., № 5117.
11. Алескерова Ю.В., Федоришина Л.І., Салькова І.Ю. Страховий менеджмент. Вінниця 2019. 400 с.
12. Гончарук І.В., Томашук І.В. Ресурсний потенціал сільських територій: стан та напрями зміцнення: монографія . Вінниця: ТОВ "Твори". 2022. 334 с.
13. Калетнік Г. М., Ціхановська В. М. Фінансовий менеджмент: Навч. посіб. К.: «Хай-Тек Прес». 2010. 320 с.
14. Марценюк О.В., Польова О.Л., Руда О.Л. Страхування сільськогосподарських ризиків. Навчальний посібник. ВНАУ. Вінниця : Видавець ФОП Кушнір Ю.В., 2020. 380 с.
15. Машина, Н.І. Міжнародне страхування: Навчальний посібник. К.: ЦНЛ. 2006. 504 с.
16. Осадець С.С. Страхування: Підручник. Київський національний економічний університет. Українська фінансово-банківська школа. Вид. 2-ге перероб. доп. К. 2002. 599 с.

Додаткова

17. Марценюк О.В. Умови залучення іноземних інвесторів до розвитку страхової індустрії в Україні. *Причорноморські економічні студії*. Випуск 39. Ч 2. 2019. С. 73 – 78.
18. Martsenyuk-Rozaronova Olena. Current state and problem aspects of sustainable development in insurance market in globalization conditions. *Економіка, фінанси, менеджмент: актуальні питання науки і практики*. 2019. № 4 С.61-68
19. Марценюк О.В. Іноземний капітал на страховому ринку України. *Polish journal of science*. 2019. № 22. Vol. 3. P.13-16.
20. Марценюк О.В. Інтеграційні процеси як чинник розвитку страхового ринку України. *Електронне наукове фахове видання «Державне управління: удосконалення та розвиток»*. 2020. №2. URL: <http://www.dy.nayka.com.ua>
21. Марценюк О.В. Недержавне пенсійне страхування в Україні : стан, проблеми та перспективи розвитку. *The scientific heritage*. 2020. № 46 (2020). Частина 8. С. 45-55.
22. Марценюк О.В., Руда О.Л. Аналіз сучасного стану функціонування фондового ринку України. *The scientific heritage*. 2020. № 47 (2020). Vol.7. P. 41-52.
23. Martseniuk O. V. Current trends in the development of the insurance market of Ukraine in the conditions of evropean integration. *Colloquium-journal*.

2021. № 3 (90). Część 4. P. 38-47. Martseniuk O. V. Current trends of autotransport insurance in Ukraine. *Економіка, фінанси, менеджмент : актуальні питання науки і практики*. 2021. № 2 (56). С. 94-107.

24. Martseniuk O.V. Current state and directions of integration of Ukraine's pension system into the European and world pension system. In: *Global trends and prospects of socio-economic development of Ukraine*. Scientific monograph. Baltija Publishing. Latvia. 2022. P. 177-204.

25. Martseniuk O.V. Current trends and problems of the market of civil liability insurance of vehicle owners and ways to solve it. In: *Theoretical and practical aspects of the development of modern scientific research*. Scientific monograph. Baltija Publishing. Latvia. 2022. Part 1. P. 129-158.

26. Martseniuk O. Trends in digitalization in the insurance market of Ukraine. In: *Digitalization and information society*. Selected issues. Publishing House of University of Technology. Katowice. 2022. Monograph 53. Part 3. P. 283-294.

27. Martseniuk Olena. Internet banking - innovative development of the banking sector in Ukraine. In: *Information and innovative technologies in the turbulence era*. 2022. Monograph 60. P. 263-283.

28. Руда О.Л. Розвиток страхового ринку в Україні. *Ефективна економіка*. 2020. №2. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua>

Інтернет-ресурси

29. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <http://www.rada.gov.ua>.

30. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua>.

31. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL : <http://www.ukrstat.gov.ua>

32. Офіційний сайт Національного банку України. URL: <http://www.bank.gov.ua>

33. Офіційний сайт Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку. URL: <http://www.nssmc.gov.ua/>

34. Офіційний сайт Міністерства фінансів. URL: <http://www.minfint.gov.ua>

35. Офіційний сайт Світового банку. URL: <http://www.worldbank.org.ru>

36. Офіційний сайт Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг. URL: <https://nfp.gov.ua>

37. Офіційний сайт Ліги страхових організацій України. URL: <http://uainsur.com>

Контроль і оцінка результатів навчання

У кінці семестру, здобувач вищої освіти може набрати до 60% підсумкової оцінки за виконання всіх видів робіт, що виконуються протягом семестру, до 10% за показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності і до 30% підсумкової оцінки – за результатами підсумкового контролю.

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів вищої освіти

№ п.п.	Вид навчальної діяльності	Бали
Атестація 1		
1	Присутність на лекційних заняттях	5
2	Робота на практичних заняттях	10
3	Виконання контрольних робіт, тестування	10
4	Підготовка самостійних питань з тематики дисципліни	5
Всього за атестацію 1		30
Атестація 2		
1	Присутність на лекційних заняттях	5
2	Робота на практичних заняттях	10
3	Виконання контрольних робіт, тестування	10
4	Підготовка самостійних питань з тематики дисципліни	5
Всього за атестацію 2		30
Показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності		10
Підсумкове тестування		30
Разом		100

Шкала оцінки знань здобувача

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для екзамену
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
75-81	C	
66-74	D	задовільно
60-65	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Якщо здобувач упродовж семестру за підсумками контрольних заходів набрав менше 35 балів, то він не допускається до заліку. Крім того, обов'язковим при мінімальній кількості балів за підсумками контрольних заходів є виконання індивідуальної творчої роботи (презентації).

Програма навчальної дисципліни передбачає врахування результатів неформальної та інформальної освіти при наявності підтверджуючих документів як окремі кредити вивчення навчальних дисциплін.

Програма навчальної дисципліни передбачає врахування результатів неформальної та інформальної освіти при наявності підтверджуючих документів як окремі кредити вивчення навчальних дисциплін.

Основні вимоги до контролю знань здобувачів вищої освіти наведені у Положенні «Про порядок оцінювання знань здобувачів вищої освіти у Вінницькому національному університеті».

Силабус навчальної дисципліни розглянуто і затверджено на засіданні кафедри фінансів, банківської справи та страхування

Протокол від “31” липня 2023 року № 1

Завідувач кафедри _____ Лариса ВДОВЕНКО